

ZDRAVJE V OBČINI NAZARJE

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) vsako leto pripravi statistične podatke o zdravju v 212 slovenskih občinah. Na ta način lahko vsaka občina prepozna izzive in svojo vlogo tudi na področju varovanja, ohranjanja in krepitev zdravja. Podatki niso namenjeni primerjavam z drugimi občinami, saj na njihovo vrednost med drugim vpliva število prebivalcev in velikost preučevanega problema v posameznih občinah. Sestavni del projekta Zdravje v občini je spletna aplikacija, ki omogoča takojšen in interaktiven vpogled v zgoraj opisane podatke. Aplikacija je na voljo na spletnem naslovu <http://obcine.nijz.si>.

Zadnja publikacija je bila izdana leta 2020 in vključuje podatke preteklih let. Občina Nazarje je po zadnjih podatkih NIJZ za leto 2018 povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,14, kar jo znotraj Savinjske regije uvršča na šesto mesto med 31 občinami. Občina odstopa od slovenskega povprečja z višjim prirastom prebivalstva (2018: Nazarje 13,1 ‰, Slovenija 6,8 ‰) in višjim deležem odraslih, starih 25-64 let, ki imajo končano največ osnovno šolo (2018: Nazarje 18,2 ‰, Slovenija 14,4 ‰). Stopnja izobrazbe je pomembno povezana z zdravjem – višja kot je, več zdravja za posameznika ali populacijo lahko pričakujemo.

V 8 od 35 spremljanih kazalnikov, s katerimi so ocenjevali zdravje prebivalcev slovenskih občin, se občina Nazarje statistično značilno razlikuje (boljše, slabše, neopredeljeno) od povprečja preostale Slovenije.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina še v dveh kazalnikih. Zaznan je višji delež presejanih žensk, starih 20-64 let, v Programu Zora (povprečje 1.7.2015-30.6.2018: Nazarje 75,9 ‰, Slovenija 71,7 ‰) in nižja povprečna bolniška odsotnost, ki je v občini v letu 2018 znašala 15,3 koledarskih dni nezmožnosti za delo na delovno aktivnega prebivalca, medtem ko znaša slovensko povprečje 16,4 dni.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije pa je zaznati v višjem deležu prometnih nezgod, ki so jih povzročili alkoholizirani povzročitelji (povprečje 2014-2018: Nazarje 17,7 ‰, Slovenija 9,1 ‰), nižji presejanosti žensk, starih 50-69 let, v Programu DORA (1.1.2018-31.10.2019: Nazarje 71,2 ‰, Slovenija 76,2 ‰) in višji stopnji klopnega meningoencefalitisa (povprečje 2009-2018: Nazarje 36,1/100.000 prebivalcev, Slovenija 9,2/100.000 prebivalcev).

V primerjavi s preteklimi obdobji v občini Nazarje zaznavajo upad poškodovanih v transportnih nezgodah, ter umrljivosti zaradi samomora in porast odzivnosti v Programu Svit in presejanosti v Programu Zora. Poleg tega je zaznati porast bolniške odsotnosti. Število bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi (35-74 let) in število bolnišničnih obravnav zaradi možganske kapi (35-84 let) upadata. Vrednotenje zadnjih dveh kazalnikov ni enoznačno. Podatki lahko odsevajo dejanski upad navedenih bolezni (ter varovalnih dejavnikov in dejavnikov tveganja za njih), kot tudi zmožnost poznejšega prepoznavanja teh dveh bolezni med laiki ter stanje odseva učinkovitost in organiziranosti zdravstvene oskrbe na vseh ravneh.

Vrednosti kazalnikov so informativne narave in lahko služijo občini ter drugim deležnikom pri spremljanju stanja zdravja v občini skozi leta in iskanju razlogov zanj ter odločanju o ukrepih za krepitev in ohranjanje zdravja. V vseh dosedanjih prikazanih publikacijah Zdravje v občini (2016, 2017, 2018, 2019 in 2020) občina Nazarje statistično značilno odstopa od slovenskega povprečja z **višjim deležem odraslih, ki imajo končano največ osnovno šolo, višjim deležem prometnih nezgod z alkoholiziranim povzročiteljem in višjo stopnjo delovne aktivnosti**. Gre za kazalnike, na katere je mogoče vplivati s skupnim delovanjem deležnikov lokalnega okolja.

Nacionalni inštitut za javno zdravje

Območna enota Celje

Skupina za nenalezljive bolezni

Kontakt: Lucija Beškovnik, lucija.beskovnik@nijz.si, 03 4251 194